

ทนายช่างศิลปหัตถกรรม

นายวัชระ บุษบรรณ

เครื่องถมเงิน ถมทอง

จังหวัดนครศรีธรรมราช

“เครื่องถมนคร ถือเป็นงานที่คนนครภาคภูมิใจ
ที่ส่งต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น มีคุณค่ามากกว่าเป็นเพียงเครื่องประดับ
หรือสิ่งของเครื่องใช้ เมื่อผมเป็นลูกหลานเมืองนคร
ต้องสืบสานและรักษามรดกภูมิปัญญาของชาวเมืองนคร
ให้คงอยู่คู่เมืองนคร ไปจนตลอดชีวิตของผม”

ชุดชั้นถมทอง ลายดอกพุดตาน

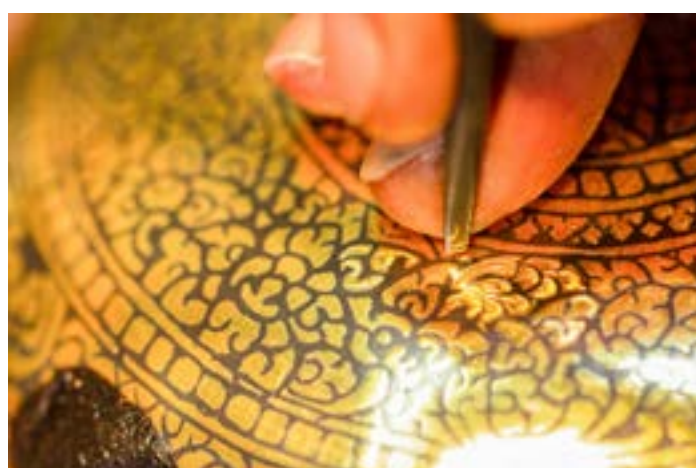
การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา

นายวัชร บุษบรณ มีความสนใจในงาน “เครื่องถม” ตั้งแต่เด็ก เนื่องจากเติบโตมาในครอบครัวของช่างที่สืบทอดงานเครื่องถมนครมาหลายรุ่น เมื่อมีโอกาสจึงเข้าศึกษาต่อด้านงานเครื่องถม ณ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช และในขณะที่ศึกษาอยู่ก็ได้เป็นลูกศิษย์ของ ครูนิคม นกอักษร ผู้มีความชำนาญในงานเครื่องถม และเป็นบุคคลสำคัญในงานเครื่องถมในจังหวัด นครศรีธรรมราช นายวัชรเรียนรู้และฝึกฝนฝีมืออย่างจริงจังตั้งแต่อายุได้เพียง 17 ปี และได้ศึกษาในระดับปริญญาตรีด้านเครื่องถมที่กาญจนภิเษก วิทยาลัยช่างทองหลวง เพื่อต่อยอดวิชาความรู้และทักษะฝีมือ นำไปต่อยอดในการทำงานเครื่องถม จรรโลงรักษาภูมิปัญญาในงานเครื่องถมสืบต่อไป

ปัจจุบันนายวัชร ยังคงสร้างสรรค์ผลงาน “เครื่องถม” ด้วยตนเองทุกขั้นตอนด้วยความภาคภูมิใจ เนื่องจากเป็นงานหัตถกรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมที่บ่งบอกความเป็นตัวตนของชาวนครศรีธรรมราช ประกอบกับเมื่อผลงานที่สร้างสรรค์ด้วยฝีมือสามารถจำหน่ายได้ จนกลายเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ทำให้นายวัชร มีกำลังใจที่จะสานต่องานหัตถกรรมที่ตนเองรักให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงไว้ซึ่งกระบวนการทำแบบดั้งเดิมดังเช่นในอดีตไว้ได้อย่างสมบูรณ์ และยังคงสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองอยู่อย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่า 20 ปีแล้ว

เครื่องถม งานศิลปหัตถกรรมที่สำคัญของชาวนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นที่รู้จักและสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบัน เครื่องถมของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ลักษณะเครื่องถมจะมีสีดำเงางาม ลวดลายต่าง ๆ เกิดจากการสลักด้วยทักษะฝีมือเชิงช่าง เกิดความแวววาว โดดเด่นที่ลวดลายสีเงิน หรือสีทองบนพื้นสีดำ จนกลายเป็นงานศิลปหัตถกรรมชั้นสูงที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

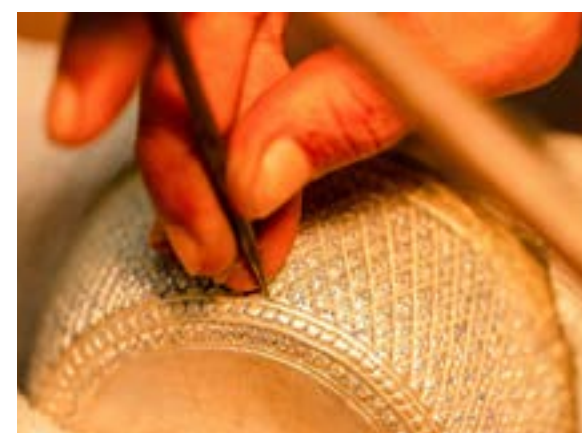

กระเป๋าทอง ลายพวงไฟ

กระเป๋าทอง ลายคชสีห์

ภูมิปัญญาที่สะท้อนทักษะฝีมือเชิงช่าง

นายวัชร มีทักษะฝีมือ ความสามารถสร้างสรรค์งานเครื่องถมตามแบบโบราณได้ทั้ง เครื่องถมเงิน (ถมดำ) เครื่องถมทอง และเครื่องถมตะทอง

ทักษะเชิงช่างขั้นสูงในการสร้างสรรค์งาน “เครื่องถม” ฝีมือนายวัชร อยู่ที่ความชำนาญในการจัดวางองค์ประกอบของลวดลายได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับชิ้นงานชนิดนั้น ๆ อันเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสรรค์เครื่องถมให้มีความสวยงาม อีกทั้งทักษะการเขียนลวดลายด้วยเทคนิคการแลลาย ก็เป็นความชำนาญพิเศษในฝีมือของนายวัชร ที่ช่วยให้สามารถสลักลวดลายบนชิ้นงานได้อย่างอ่อนช้อย ปรากฏลวดลายที่คมชัดตลอดทั้งชิ้นงาน ทำให้ชิ้นงานเครื่องถมดูมีมิติยิ่งขึ้น

นายวัชร ยังคงสร้างสรรค์งานเครื่องถมเงิน ถมทอง อยู่อย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นอนุรักษ์ลวดลายตามแบบโบราณของเครื่องถมเมืองนครศรีธรรมราชเอาไว้ โดยเฉพาะลวดลายธรรมชาติ เช่น ลายพุดตาน ลายใบเทศ ลายกนก ลายพุ่มข้าวบิณฑ์ ลวดลายแบบประดิษฐ์ และลวดลายในวรรณคดี เป็นต้น

เอกลักษณ์ผลงานที่โดดเด่น

เอกลักษณ์ผลงานของเครื่องถมที่โดดเด่น ฝีมือ นายวัชร คือ ลวดลายที่คมชัดมีมิติ จากการใช้เทคนิค การแลลายด้วยมือจากทักษะฝีมือที่มีความชำนาญ ด้วยการใช้สว่านทำขึ้นเอง เป็นตัวช่วยให้ชิ้นงาน ปรากฏความแวววาว และมีมิติมากกว่างานเครื่องถม ทั่วไป สามารถมองเห็นมิติของงานได้ไม่ว่าจะมองจาก มุมใด เพราะใช้วิธีการแลลายแบบรอบด้าน ทำให้ผลงาน มีลวดลายคมชัดในทุกมุมมอง

รูปแบบผลงานที่สร้างสรรค์มีทั้งผลงานเครื่องถมเงิน ถมทอง เช่น แหวน กำไลข้อมือ สร้อยคอ ต่างหู ข้อน พานขันโตก ถาด เป็นต้น มีลวดลายที่คมชัดด้วยเทคนิค การแลลายด้วยมือแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ยังมีผลงาน แบบถมตะทอง ที่นิยมสร้างสรรค์ในรูปแบบเครื่องประดับ และเครื่องใช้ที่มีขนาดเนื้อที่ในการลงรายละเอียดได้ มากกว่าปกติ เพื่อที่จะสามารถแสดงลวดลายได้อย่าง ชัดเจน เช่น แหวนลายตะขอสร้อย กำไลลายดอก พุดตาน พานขันโตกลายป่าหิมพานต์ กระเป๋าลายป่า หิมพานต์ ถาดลายใบเทศ เป็นต้น

จี้ถมทอง ลายใบเทศ

กำไลถมทอง ลายดอกพุดตาน

แหวนถมตะทอง ลายดอกพุดตาน

จี้ถมเงิน ลายใบเทศ

ผลงานสำคัญ ๆ ที่มีความโดดเด่นและสร้างความ ภูมิใจ คือ ผลงานเครื่องถมบนขอบบานประตูขนาด 2.50 เมตร สร้างสรรค์เป็นลวดลายตะขอสร้อยตลอด ทั้งชิ้นงาน ใช้เวลาในการทำ 3 เดือน เพื่อใช้ตกแต่ง ด้านในหอประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นผลงานขนาดใหญ่ที่สุดที่นายวัชรเคยทำ โดยนำ แผ่นอลูมิเนียมมาประยุกต์ใช้แทนโลหะเงินหรือทอง ด้วย การใช้เทคนิคการถมลายเฉกเช่นเดียวกับการทำเครื่อง ถม ที่ยังไม่มีช่างคนใดทำมาก่อน เป็นผลงานที่มีความ ภูมิใจด้วยการใช้ทักษะฝีมือและประสบการณ์ที่มี สร้าง เป็นผลงานขนาดใหญ่ จึงทำให้นายวัชรตั้งใจที่จะพัฒนา ผลงานของตนเองให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน

กำไลโลหะ ลายใบเทศ

จี้ถมทองประดับเพชร ลายกระต่าย

จี้ถมทองประดับเพชร ลายพงไพร

การถ่ายทอดความรู้และการพัฒนาผลงาน

นายวัชร มีคามุ่งมั่นถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ตนมี อยู่เสมอมิได้ขาด โดยให้ความรู้ในการทำเครื่องถมแก่ นักเรียน นักศึกษา ที่สนใจทั้งในจังหวัดนครราชสีมา และหน่วยงานภายนอกจังหวัด รวมทั้งยังเปิดรับ นักศึกษาที่สนใจทำงานเครื่องถมมาฝึกงานอยู่อย่าง ต่อเนื่อง ตลอดจนร่วมสาธิตและให้ความรู้ผ่านช่องทางสื่อ ต่าง ๆ ร่วมกับครุฑนิคม นักอักษร ในทุกครั้งที่มีโอกาส

ในด้านการพัฒนาผลงาน นายวัชรพัฒนาในเรื่องของ รูปทรงของตัวผลงานให้มีความหลากหลาย เช่น เข็มกลัด จี้ สร้อยคอ แหวน ที่มีรูปลักษณะที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยประยุกต์งานเครื่องถมเข้ากับอัญมณีต่าง ๆ เช่น ทับทิม เพชร พลอย หยก ไพฑูริย์ เป็นต้น เป็นการเพิ่ม มูลค่าผลงานได้อย่างลงตัว แต่นายวัชรก็ยังคงอนุรักษ์ กรรมวิธีผลิตงานเครื่องถมตามแบบโบราณไว้ไม่ เปลี่ยนแปลง เพื่อคงไว้ซึ่งคุณภาพและเอกลักษณ์ เครื่องถมของเมืองนครเอาไว้ได้อย่างสมบูรณ์

แหวนถมทองประดับทับทิม ลายใบเทศ

แหวนโลหะถมเงิน ลายใบเทศ

